

SVEUČILIŠĆE
JOSIPA JURJA
ŠCROSSMAYERA
U OSIJEKU

FILozofSKI
FAKULTET

***BILTEN SUSTAVA ZA OSIGURAVANJE KVALITETE
FILOZOFSKOG FAKULTETA OSIJEK***

Osijek, 2014.

Uredništvo:

Doc. dr. sc. Dubravka Božić Bogović
Vladimir Poličić

Lektor:

Doc. dr. sc. Goran Tanacković Faletar

Grafičko uređenje:

Ivan Nećak

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ	5
1. Pojmovnik Sustava za kvalitetu.....	6
AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE.....	6
AKREDITACIJA.....	6
Tema broja: Sustav za potporu studentima.....	8
Mediji o nama: Ljubica Matek o Otvorenom četvrtku – Intervju u „Glasu Slavonije“.....	15
Vijesti i zanimljivosti.....	18

UVODNA RIJEČ

Poštovani čitatelji, drage kolege i kolegice,

pred vama se nalazi prvi broj elektroničkog biltena Sustava za kvalitetu Filozofskog Osijeku.

Svjesni činjenice da većina dionika sustava za kvalitetu, iako (ne)izravno sudjeluje u samom sustavu, nije upoznata s njegovim funkcioniranjem i djelovanjem, bilten pokrećemo upravo sa željom i namjerom da vas na drukčiji, manje formalan način pokušamo informirati o aktivnostima Sustava za kvalitetu našeg fakulteta.

Bilten je koncepcijski zamišljen tako da ima stalne rubrike (Pojmovnik sustava za kvalitetu, Mediji o nama, Vijesti i zanimljivosti), kao i temu broja koja bi detaljnije govorila o određenom pojmu vezanom uz Sustav za kvalitetu Fakulteta.

Od idućeg broja planiramo uvesti i rubriku Česta pitanja, koja će sadržavati odgovore na pitanja vezana uz Sustav za kvalitetu. Upravo zato pozivamo vas da sva vaša pitanja, sugestije i prijedloge vezane uz Sustav za kvalitetu šaljete na adresu uredništva biltena: vpolicic@ffos.hr.

U nadi da će vam sadržaj biltena biti zanimljiv i koristan, srdačno vas pozdravljamo!

Uredništvo

POJMOVNIK SUSTAVA ZA KVALITETU

AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) osnovana je kao agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti po uzoru na prakse zemalja Europske unije. Ostvarivanjem punopravnog članstva u krovnoj europskoj udruzi za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju – *European Association for Quality Assurance in Higher Education* (ENQA) – te uvrštavanjem u Europski registar agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju, koji je osnovala skupina E4 – *European Quality Assurance Register for Higher Education* (EQAR), godine 2011. potvrđena je vjerodostojnost AZVO-a kao europske agencije ovlaštene za provođenje postupaka vanjskog osiguravanja kvalitete na čitavom europskom prostoru visokog obrazovanja.

Prema Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju Agencija za znanost i visoko obrazovanje provodi dio postupaka inicijalne akreditacije, postupke reakreditacije, postupke tematskog vrednovanja i postupke vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjih sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete (audit) te prikuplja i obrađuje podatke o sustavu znanosti i visokog obrazovanja i drugim sustavima s kojima su znanost i visoko obrazovanje povezani.

Agencija pruža i informacije o uvjetima upisa na visoka učilišta u Republici Hrvatskoj te objedinjuje podatke o ispunjavanju uvjeta za upis pristupnika na visoka učilišta na temelju kojih visoka učilišta upisuju studente na studijske programe.

Jedna je od zadaća Agencije brinuti za uspješno funkcioniranje Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, Nacionalnog vijeća za znanost, Savjeta za financiranje znanosti i visokog obrazovanja, Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, područnih vijeća, matičnih odbora te stručnih povjerenstava.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) provodi vanjsku kontrolu sustava osiguravanja kvalitete kroz:

- a) postupak vanjske neovisne periodične prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete – AUDIT ili RE-AUDIT – predstavlja provjeru sustava za osiguravanje kvalitete fakultetâ prema Europskim standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ESG)
- b) postupak AKREDITACIJE ili REAKREDITACIJE fakultetâ – predstavlja postupak kojim se utvrđuje ispunjava li visokoškolska ustanova minimalne postavljene kriterije i standarde za obavljanje posla vezanog uz studije.

AKREDITACIJA

Akreditacija je postupak kojim se utvrđuje ispunjava li visokoškolska ustanova minimalne postavljene kriterije i standarde za obavljanje posla vezanog uz studije. Pritom treba naglasiti da se pojam akreditacije može odnositi na postupak akreditacije visokog učilišta ili postupak akreditacije određenog studijskog programa.

Akreditacija visokog učilišta – akreditacija cjelokupnog visokog učilišta sa svim njegovim obrazovnim programima, lokacijama i metodama prijenosa znanja, isključujući kvalitetu pojedinih studijskih programa.

Akreditacija studijskog programa – akreditacija pojedinog studijskog programa koji se planira provoditi na akreditiranom visokom učilištu, pri čemu se uzima u obzir akademska kvaliteta programa, odnosno sposobnost programa da stvori studente s visokim izlaznim kompetencijama primjenjivim u praksi.

Ustanova koja provodi postupak akreditacije u Republici Hrvatskoj jest Agencija za znanost i visoko obrazovanje.

Uobičajeni ishod postupka akreditacije jest dodjela statusa priznavanja (odluka tipa „da/ne“) ili, kada je to primjereno, izdavanje dopusnice za rad s vremenskim ograničenjem.

Važno je razlikovati i pojam inicijalne akreditacije, kojom se visokoškolskoj ustanovi po prvi put izdaje dopusnica za rad s vremenskim ograničenjem, te postupak reakreditacije, kojom se visokoškolskoj ustanovi „obnavlja“, odnosno produljuje dopusnica.

Pregled svih studijskih programa koji imaju odobrenje za izvođenje u Republici Hrvatskoj može se pronaći na sljedećoj mrežnoj stranici:

<http://mozvag.srce.hr/preglednik/pregled/hr/pocetna/index.html>.

Uz pojam akreditacije i reakreditacije usko je vezan i pojam samoanalize.

Samoanaliza predstavlja postupak samovrednovanja koje provodi znanstveno-nastavno i administrativno osoblje zaposleno na visokom učilištu, odnosno osoblje angažirano na studijskom programu koji je predmet vrednovanja, a krajnji ishod tog postupka predstavlja izvješće izrađeno na temelju niza standarda i kriterija koje je definiralo akreditacijsko tijelo. Samoanaliza se u pravilu provodi prije postupka inicijalne akreditacije, odnosno prije postupka reakreditacije.

TEMA BROJA – SUSTAV ZA POTPORU STUDENTIMA

Trendovi u suvremenom visokoškolskom obrazovanju takvi su da je u fokusu samog procesa obrazovanja student (engl. student-centered education). Taj stav mora se ogledati ne samo u orijentaciji prema rezultatima i sadržajima učenja nego i u cjelokupnom procesu visokoškolskog obrazovanja, tako da je i jedna od najbitnijih sastavnica Sustava za kvalitetu Filozofskog fakulteta u Osijeku upravo sustav za potporu studentima. Stoga je i stožerna tema prvog broja Biltena Sustava za kvalitetu upravo sustav za potporu studentima i njegova implementacija na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

Sustav za potporu studentima

Potporu studentima u procesu studiranja pružaju:

- Ured za studentska pitanja
- Nastavnici
- Mentorski sustav (mentori i studenti-savjetnici)
- Knjižnica
- Psihološko savjetovalište
- Informacijski sustav i sustav informiranja
- Studentski zbor.

URED ZA STUDENTSKA PITANJA (STUDENTSKA REFERADA)

Studentska referada mjesto je gdje studenti mogu dobiti odgovore na većinu svojih pitanja vezanih uz studij i studiranje. Tu se primaju prijave za upis, provodi se upis na određeni studij ili sljedeću godinu studija, ispis sa studija itd. U Uredu za studentska pitanja rješava se i većina „papirologije“ potrebne studentima (npr. izdavanje pismenih potvrda o studentovu statusu, prijepisi ocjena itd.). U referadi studenti mogu dobiti i sve ostale informacije o studiranju na Filozofskom fakultetu.

Svi zaposleni u Studentskoj referadi obvezni su pridržavati se propisanog načina obavljanja aktivnosti iz svog djelokruga, kao i svih aktivnosti predviđenih dokumentima Sustava za osiguranje kvalitete. Osoblje treba biti svjesno važnosti i značenja svoga rada te načina na koji pridonosi ostvarivanju ciljeva kvalitete.

Jedan je od oblika praćenja rada Ureda za studentska pitanja i ispitivanje zadovoljstva studenata kvalitetom usluga Ureda za studentska pitanja putem studentske ankete koja se provodi svake dvije godine. Uz to, djelatnici Ureda izrađuju SWOT-analizu¹ Ureda.

Anketa i SWOT-analiza Ureda za studentska pitanja 2012. godine

Anketa za ispitivanje zadovoljstva studenata radom Ureda za studentska pitanja, kao i SWOT-analiza Ureda, provedena je u prosincu 2012. godine. U anketi su sudjelovala 933 studenta od ukupno 1212

¹ **SWOT**-analiza – analiza situacije koja može poslužiti pri kreiranju strategije. Radi se o kvalitativnoj analitičkoj metodi koja kroz 4 čimbenika nastoji prikazati **snage, slabosti, prilike i prijetnje** (engl. **strengths, weaknesses, opportunities, threats**) određene pojave, situacije ili organizacijske jedinice nekoga sustava.

studenata koji su u vrijeme njezina provođenja mogli biti prisutni na nastavi, što znači da je odziv studenata na anketu bio iznimno dobar – čak 76,98%.

Analiza provedene ankete pokazala je da je najveća razina nezadovoljstva studenata vezana uz brzinu i učinkovitost rješavanja problema i radno vrijeme referade, a da je najveća razina zadovoljstva vezana uz pravodobno vraćanje dokumentacije ostavljene u Uredu.

Uvidom u SWOT-analizu Ureda za studentska pitanja utvrđene su temeljne prednosti koje se mogu i trebaju iskoristiti za rješavanje nekih slabosti i prijetnji. Sažeto izražene prednosti jesu sljedeće:

- opremljenost informatičkom opremom
- kvalitetni informatički programi
- stručnost i motiviranost djelatnika za unapređivanje rada Ureda
- dobra komunikacija i suradnja među djelatnicima Ureda
- kreativnost i inovativnost u svakodnevnom radu
- djelatnici educirani za rad sa studentima invalidima
- izvrsna suradnja sa Studentskim zborom
- dobra suradnja s drugim institucijama.

Analizom su utvrđene najvažnije slabosti i prijetnje:

- nedostatan i neprimjeren prostor Ureda za studentska pitanja
- organizacijski problemi
- opterećenje Ureda za studentska pitanja poslovima izvan njegove nadležnosti
- ponekad slaba suradnja i komunikacija s voditeljima odsjeka i katedri, nastavnicima i mentorima studenata
- nekvalitetna razmjena informacija između studenata i Ureda za studentska pitanja.

Po izrađenoj SWOT-analizi Povjerenstvo za unapređenje i osiguranje kvalitete izradilo je preporuke² za djelomično ili potpuno uklanjanje slabosti i prijetnji.

MENTORSKI SUSTAV

Jedan od stupova sustava za potporu studentima svakako je i mentorski sustav FFOS-a.

Zadaća nastavnika mentora jest uputiti studente u potankosti vezane uz nastavu i nastavne aktivnosti na odabranom studijskom programu, upoznati ih s ustrojem sustava za potporu studentima te prikupljati podatke o izvannastavnim aktivnostima i mobilnosti studenata.

Neke od mogućih tema mentorskih sastanaka jesu:

- upoznavanje s ustrojem Fakulteta i službama potpore studentima
- upoznavanje sa samim mentorskim sustavom

² <http://web.ffos.hr/kvaliteta/?id=95>

- tumačenje sustava ECTS-bodova
- upoznavanje s procedurom prijave ispita, procedurama testiranja semestra i sl.
- upoznavanje s pravima i obvezama studenata
- važnost sudjelovanja u anketama i drugim oblicima evaluacije itd.
- važnost studentskih udruga, studentskih časopisa, Studentskog zbora itd.

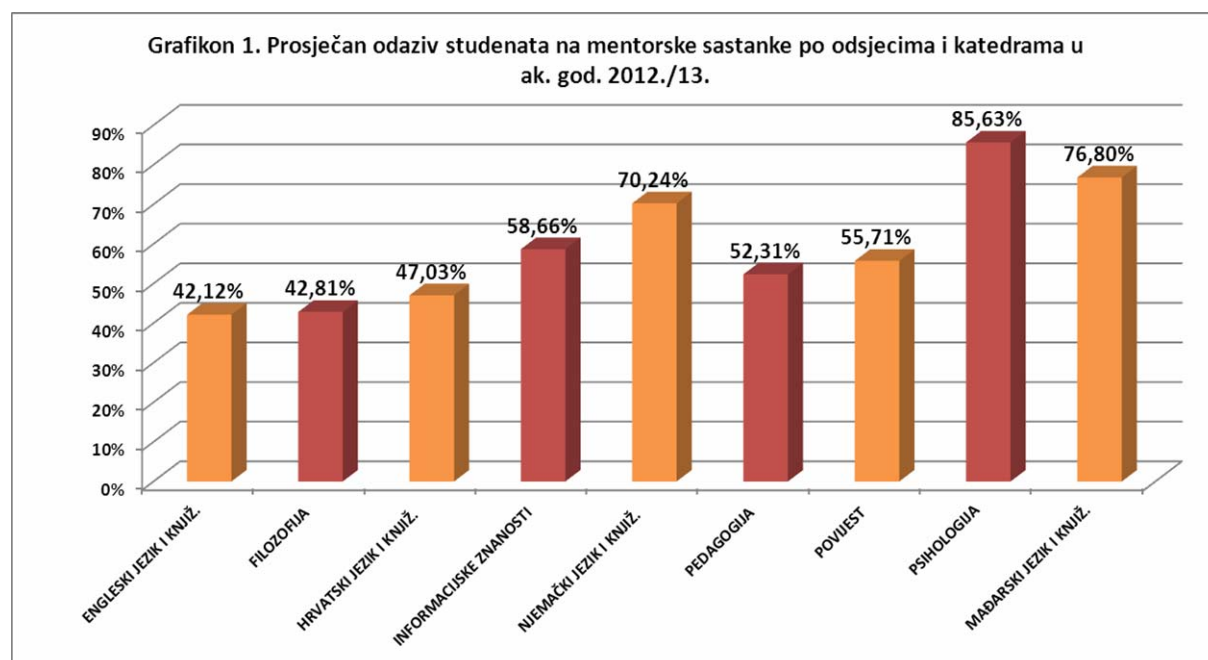
Svakako treba istaknuti da se student u slučaju potrebe uvijek može obratiti mentoru, neovisno o organiziranim sastancima.

Mentori vode evidenciju o sastancima na propisanom obrascu izvješća, a na temelju godišnjih izvješća mentora predsjednik Povjerenstva za unapređivanje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja izrađuje skupno izvješće s preporukama za sljedeće razdoblje, koje podnosi prodekanu za studijske programe i studente, dekanu i Fakultetskom vijeću.

Skupno izvješće o mentorskom sustavu za akademsku godinu 2012./2013.

Uzimajući u obzir sve odsjeka i katedre Filozofskog fakulteta, prosječan broj studenata po mentoru iznosi oko 18. Najveći je broj studenata po jednom mentoru zabilježen na Odsjeku za pedagogiju (jedan je mentor bio zadužen za 39 studenata), a najmanji broj studenata po mentoru zabilježen je na Odsjeku za informacijske znanosti (jedan je mentor bio zadužen za 4 studenata).

Prosječan odaziv studenata na mentorske sastanke bio je 58,82%, a najveće zanimanje za mentorske sastanke pokazali su studenti Psihologije budući da je i najmanji prosječan odaziv studenata bio 75,00%.

Učinkovitost i opravdanost postojećega mentorskog sustava mentori su procijenili vrlo različito. Tako ga neki hvale te prenose pozitivne povratne informacije od strane studenata koji su zadovoljni predviđenim načinima komunikacije s mentorom, informacijama kojima im je omogućen pristup putem mentorskih sastanaka te načinom na koji se rješavaju njihovi konkretni problemi. Dio mentora postojeći mentorski sustav procjenjuje kao nepotrebno opterećenje i studenata i mentora te posebno upozorava na nikakav ili slab odaziv studenata na mentorske sastanke i uopće slabu zainteresiranost i neaktivnost studenata. Kao učinkovitiji sustav dio mentora predlaže isključivo individualna mentorstva koja u praksi ionako kvalitetno funkcioniraju te prenose povratne informacije svojih studenata koji prednost daju takvu načinu komunikacije i rješavanja problema. S druge strane, mora se primijetiti da mentori nerijetko upozoravaju na činjenicu da studenti uglavnom nisu dovoljno upoznati s podacima koji se tiču njihovih studija te općenito studentskih obveza i prava, neovisno o tome što su sve informacije dostupne na mrežnim stranicama Fakulteta i Sveučilišta. S obzirom na to, postavlja se pitanje smislenosti i učinkovitosti individualnih mentorskih sastanaka kao jedinog oblika rada mentora sa studentima.

Studenti savjetnici

U okviru mentorskog sustava djeluje i sustav studenata savjetnika. Pojednostavljeno, radi se o uključivanju studenata u sustav za potporu studentima gdje se sami studenti viših godina uključuju u mentorski sustav kroz praktičan način sustavne solidarne pomoći među kolegama, a na taj način istovremeno pomažu i mentorima u radu sa studentima.

Studente savjetnike predlaže voditelj odsjeka te imenuje studente koji potom prihvaćaju tu ulogu. Studenti savjetnici mogu raditi i u timu, a o konačnom broju imenovanih studenata savjetnika odlučuje voditelj odsjeka koji ih i upoznaje s opisom njihovih zadataka.

Zadaci studenata savjetnika odnose se na upoznavanje studenata prve godine sa zgradom Fakulteta, uporabom Studomata, korištenjem usluga knjižnice i čitaonice, korištenjem prava na studentsku prehranu i prava na smještaj u studentskim domovima, uslugama Studentskog centra, mogućnostima ostvarivanja stipendija i sl., odnosno – jednostavnije rečeno – na olakšavanje snalaženja studenata u novoj radnoj i/ili životnoj sredini.

PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

Još jedan oblik potpore studentima predstavlja Psihološko savjetovanište. Studij Psihologije Filozofskog fakulteta u Osijeku osnovao je ovo savjetovanište kako bi se pomoć i podrška studentima pri svladavanju određenih poteškoća učinile dostupnijima. Njegova prvenstvena namjena jest pomoć u svladavanju problema vezanih uz učenje, ali i uz prilagodbu studentskom načinu života. U skladu s navedenom svrhom, područja rada Savjetovaništa jesu:

- poduka o tehnikama učenja
- razrada i usvajanje strategija svladavanja ispitne anksioznosti
- podrška u prilagodbi studentskom životu (npr. usamljenost zbog dolaska u novi grad, smanjeno samopoštovanje uslijed neuspjeha i sl.)
- pomoć u svladavanju ostalih poteškoća i poticanje kvalitete života u studenata.

Aktivnosti Psihološkog savjetovaništa u akademskoj godini 2012./2013.

Aktivnosti Psihološkog savjetovaništa tijekom akademske godine 2012./2013. uključivale su sljedeće:

1) 15 individualnih savjetodavnih susreta, od kojih je 10 uključivalo kontinuirani rad s istim studentom, a 5 jednokratne savjetodavne sastanke. Problemi s kojima su se studenti javljali uglavnom se odnose na probleme u prilagodbi studiju i organiziranju vremena te na emocionalne i socijalne probleme.

2) 5 radionica sa studentima (u suradnji sa studentima 2. godine Diplomskog studija Psihologije) – teme radionica uključivale su komunikacijske vještine u odnosu profesora i studenta, unapređenje timskog rada, unapređenje odnosa u studijskoj grupi, stilove i tehnike učenja te suočavanje s akademskim stresom. Na radionicama su sudjelovala ukupno 52 studenta. Odaziv studenata i evaluacije radionica ukazuju na to da su studenti Filozofskog fakulteta zainteresirani za takav tip aktivnosti te da su zadovoljni njihovim ishodima.

Pomoć i potpora studentima ostvaruje se kroz individualne savjetodavne susrete ili kroz radionice sa studentima.

KNJIŽNICA

Knjižnicu kao dio sustava za potporu studentima možda najbolje opisuje samo njezino poslanje. Naime poslanje knjižnice jest omogućiti slobodan pristup knjižnim i neknjižnim izvorima informacija studentima i znanstveno-nastavnom osoblju Filozofskoga fakulteta u Osijeku s ciljem izvršavanja nastavnih planova i programa kolegija pojedinačnih studija te u istraživačkom i nastavnom radu. Cilj je knjižnice također i razvijati informacijsku pismenost i kritičko mišljenje, poticati želju za učenjem i istraživanjem kod studenata, pružati podršku u održavanju nastave, kao i omogućiti primjerene uvjete za znanstveni i istraživački rad znanstveno-nastavnog osoblja.

Knjižnica trenutno posjeduje oko 62.000 svezaka knjižne građe, 1.600 svezaka audio-vizualne i multimedijске građe te oko 3.500 svezaka uvezane periodike. Knjižnica također posjeduje zbirku magistarskih i doktorskih radnji (oko 1.400 jedinica).

U svrhu mjerenja zadovoljstva knjižničnim službama i uslugama svake tri godine provodi se i anonimna anketa, a popunjavaju je studenti i nastavno osoblje.

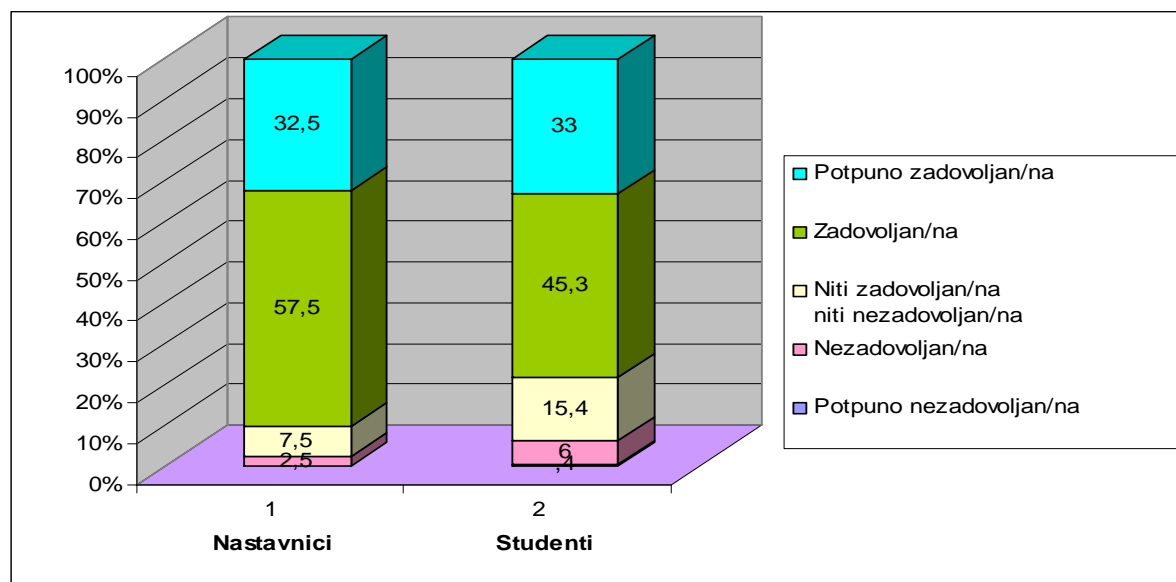
Rezultati ankete o zadovoljstvu korisnika knjižničnim uslugama

Anonimna anketa koja se sastojala od 16 pitanja provedena je u vremenu od svibnja do srpnja 2010. godine na studentskoj populaciji (271 ispitanik) i na nastavničkoj populaciji korisnika (40 ispitanika). Studenti su anketu dobili u tiskanom obliku metodom slučajnog odabira.

Korisnici se o knjižničnim uslugama informiraju na različite načine. Studentsku populaciju korisnika s knjižničnim uslugama najčešće upoznaju djelatnici knjižnice (141 ispitanik, odnosno 52%), dok se nastavnici najčešće oslanjaju na mrežnu stranicu knjižnice (25 ispitanika, odnosno 62,5%).

Opće zadovoljstvo uslugama knjižnice u cjelini je bolje kod nastavnika, s prosječnom ocjenom 4,45. Najčešća ocjena jest 4 (57,5% ili 23 ispitanika).

Studenti su svoje zadovoljstvo uslugama knjižnice u cjelini ocijenili prosječnom ocjenom 4,04. Najčešći razlozi nezadovoljstva za studentsku populaciju jesu nedostatan broj knjižnične građe te loša računalna i internetska oprema.

Grafički prikaz: Stupanj zadovoljstva korisnika knjižničnim uslugama

Na opisno pitanje što im se najviše sviđa među uslugama knjižnice, studenti najčešće navode ljubaznost osoblja, brzinu usluge, odvojen prostor za tihi i skupni rad te internet.

Nastavnicima se najviše sviđa ljubaznost i susretljivost djelatnica knjižnice te brzina usluge.

Studenti najčešće smatraju da bi trebalo poboljšati računalnu opremu, pristup internetu, zabraniti Facebook te nabaviti više knjižnične građe, dok nastavnici smatraju da bi trebalo nabavljati više knjižnične građe i pretplatiti se na elektroničke izvore podataka (baze podataka).

Od usluga nastavnici najbolje ocjenjuju susretljivost i ljubaznost djelatnica knjižnice (prosječna ocjena 4,9), a najlošije računalnu opremu u čitaonicama, knjižničnu građu i korisnost dobivenog materijala u knjižnici (prosječna ocjena 3,1).

Studenti u prosjeku najvišu ocjenu dodjeljuju brzini dobivanja usluge (4,7), a najnižu računalnoj opremi u čitaonicama (2,7).

INFORMACIJSKI SUSTAV

Računalnom opremom trenutno su opremljene 23 učionice i svečana dvorana. Oprema se sastoji od računala, monitora, projektora, zvučnika te grafoskopa. Računala koja se nalaze u tim učionicama primjerena su za izvođenje nastave (starosti do tri godine). Učionice 7 i 34 imaju svaka po 17 novih računala, a učionice 32, 34, 53 i 56 po jedno novije računalo.

STUDENTSKI ZBOR

Osnovna je zadaća Zbora brinuti o pravima svakoga studenta, nastojati da se na svakoj studijskoj skupini riješe svi problemi vezani uz odvijanje nastave i provođenje ispita te biti poveznica između fakultetske uprave i studenata. Budući da fakultet djeluje na drukčiji način nego škola, posebno je važno brinuti o studentima prve godine, koji se mogu susresti s administrativnim problemima jer nisu naviknuti na velik broj novih obavijesti, pa ponekad teže dolaze do saznanja o svojim pravima.

Filozofski fakultet u Osijeku iz svoga proračuna osigurava sredstva za potrebe Studentskog zbora, koji pak pomaže u izdavanju studentskih publikacija, podupire studentska putovanja edukativne naravi, kao i sve ostale aktivnosti vezane uz studentsko djelovanje.

Povjerenstvo za kvalitetu preporučilo je daljnje unapređivanje suradnje između Uprave Fakulteta i Studentskog zbora te između Studentskog zbora i studenata. Nadalje, potrebno je dodatno motivirati studente kako bi se u što većem broju uključili u rad Studentskog zbora. Isto tako, Povjerenstvo je predložilo članovima Studentskog zbora da postanu aktivniji u svom radu te da pokrenu akcije kojima će privući veći broj studenata i postati vidljiviji u akademskoj zajednici.

MEDIJI O NAMA

U prvom broju biltena prenosimo intervju koji je doc. dr. sc. Ljubica Matek dala Glasu Slavonije u prosincu 2013., a u kojem je predstavljen projekt Filozofskog fakulteta „Otvoreni četvrtak“.

Otvoreni četvrtak postao je prepoznatljiv brend Filozofskog fakulteta. Predstavlja ga dr. sc. Ljubica Matek, viša asistentica na Odsjeku za engleski jezik i književnost, voditeljica tog projekta.

Kako je došlo do ideje da pokrenete ciklus Otvoreni četvrtak?

Tijekom sastanaka Povjerenstva za unapređenje i osiguravanje kvalitete na Filozofskom fakultetu raspravljali smo o tome kako bismo mogli otvoriti naš Fakultet prema široj društvenoj zajednici. Naime premda se profesori i asistenti na Filozofskom fakultetu bave ne samo zanimljivim nego i društveno vrlo značajnim temama, često se humanističke i društvene znanosti percipiraju kao “nepotrebne”, neutržive ili apstraktne. Smatrali smo nužnim promijeniti takvu nepovoljnu i netočnu percepciju naših znanstvenih disciplina, i to na način koji je nama najprirodniji – distribuiranjem različitih vrsta znanja. Kolega Milovan Tatarin, redoviti profesor na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost, osmislio je koncept i naziv Otvoreni četvrtak, ja sam se prihvatila organizacijskog dijela i tako smo, uz podršku Uprave, krenuli.

Ako rezimirate prvi ciklus predavanja, što biste istaknuli?

Trudimo se publici ponuditi vrlo raznolike teme kako bi svatko mogao odabrati ono što ga zanima, o čemu želi više saznati i razgovarati. Uz to što su raznolike, važno nam je i da su teme aktualne, jer želimo pokazati kako naš znanstvenoistraživački rad ima primjenu u svakodnevnom životu, jer nudi saznanja o onome što nas čini ljudima i što oblikuje našu svakodnevnicu, a to su jezik, kultura, povijest, književnost, odgoj i još mnogo toga. U prvom je ciklusu doc. dr. sc. Sanja Runtić s Odsjeka za engleski jezik i književnost govorila o američkim starosjediocima i njihovoj kolonizaciji, razotkrivši neke od temeljnih mehanizama koji se i danas primjenjuju prilikom različitih oblika “koloniziranja” ljudi. Izv. prof. dr. sc. Željko Senković s Odsjeka za filozofiju natjerao nas je na promišljanje o tome što ljude priječi da pokrenu revoluciju čak i kada se čine nezadovoljnima trenutačnim okolnostima u društvu. Izlaganje mr. sc. Darije Rupčić o tome kako farmaceutske tvrtke utječu na sveopću medikalizaciju društva pobudilo je veliki interes publike i vjerojatno najžustriju i najdulju raspravu u prvome ciklusu. Uz navedene, imali smo i tri jezične teme. Docentice Tanja Gradečak-Erdeljić i Alma Vančura s Odsjeka za Engleski jezik i književnost osvrnule su se na politički diskurs i uvredljive izraze kojima političari pribjegavaju u međusobnom sučeljavanju, dok su izv. prof. dr. sc. Milica Lukić te

asistentice/novakinje Vera Blažević Krezić i Tena Babić Sesar vrlo nadahnuto govorile o ustroju glagoljskog pisma.

Jesu li Osječani spremni za rasprave i polemike?

Ugodno smo iznenađeni kvalitetom rasprava koje se vode nakon svakog održanog predavanja. Predavanja privlače doista raznoliku publiku: od studenata, koji često budu najbrojniji, do umirovljenika. Temeljna premisa Otvorenog četvrtka bila je cirkuliranje znanja kroz afirmaciju kulture dijaloga, i jako nas veseli to što se naši sugrađani žele uključiti u raspravu o različitim temama. Naša je želja bila prikazati javnosti dio znanstvenih saznanja do kojih smo došli tijekom svojeg nastavnog i znanstvenog rada, bez inzistiranja na našem akademskom autoritetu. Naprotiv, otvoreni smo za komentare, kritiku i mišljenja publike koju iznimno poštujemo. Mislim da su to sugrađani prepoznali te da zato i dolaze. Kroz takvu interakciju, razmjenjujući znanja i mišljenja uz međusobno poštivanje, oplemenjujemo jedni druge i to je velika vrijednost.

Krenuo je drugi ciklus. Kako ste zadovoljni dosadašnjim tijekom Otvorenog četvrtka?

Drugi je ciklus poseban po tome što će u sklopu Otvorenog četvrtka predavanja održati i stručnjaci koji nisu zaposlenici Filozofskog fakulteta. Iznimno nas je veselilo to što su prepoznali vrijednost projekta te su nam se javili sa željom da našim sugrađanima izlože neka od saznanja koja su stekli tijekom dugogodišnjeg znanstvenog i stručnog rada. Time su naši sugrađani postali i sukreatori projekta, a ne samo ciljana publika, što dovoljno govori o tome u kolikoj mjeri svi živimo s tim projektom. Prvo takvo predavanje u ovome ciklusu održao je umirovljeni pedagog Mijo Rečić, autor brojnih knjiga i priručnika za roditelje i učitelje. On je govorio o važnosti i ulozi preventivnog djelovanja u obiteljskom odgoju. Prema Rečiću, cilj suvremene, demokratske obitelji trebao bi biti odgoj odgovornog djeteta, što je uistinu velik izazov i za što roditelji trebaju potporu i neka stručna znanja. U studenome je dr. sc. Dražen Kušen, viši arhivist Državnog arhiva u Osijeku, govorio o problemima koji proizlaze iz superiornog odnosa politike prema intelektualcima i struci, ali i o potrebi da intelektualci shvate koliko je važno da se otvore prema društvu i svojim stručnim znanjima pridonesu boljitku cijele zajednice, a upravo to i jest cilj Otvorenog četvrtka. Dr. sc. Poljak Rehlicki s Odsjeka za engleski jezik i književnost govorila je o američkom mitu o ratu, što je, nažalost, već nekoliko desetljeća iznimno aktualna tema, a o tome su svjedočile i reakcije te pitanja publike.

Što nas još čeka u 2013. i možete li najaviti neka od najatraktivnijih predavanja u 2014.?

Pripremili smo još mnogo toga za naše sugrađane. Iduće, predbožićno predavanje održat će doc. dr. sc. Biljana Oklopčić s Odsjeka za engleski jezik i književnost. Ona će 19. prosinca 2013. govoriti o Vitezu slavonske ravnarije Marije Jurić Zagorke. Taj je roman svojevrsna kulturna urbana studija Osijeka kakav je bio u 18. stoljeću, jer sadrži autentične detalje iz kulturnog, društvenog i gospodarskog života tog razdoblja i vjerujemo da će našim sugrađanima to biti pravi božićni poklon.

Do kraja ove akademske godine Osječani će moći poslušati još dva predavanja vanjskih predavača: prvo će biti o dokumentarizmu i suvremenom Japanu, a održat će ga u siječnju doc. dr. sc. Leo Rafolt s Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Drugo je zakazano za sam kraj ciklusa, kada će prof. Dejan Varga govoriti o suvremenom filmu i teorijama identiteta. Između ta dva predavanja govorit će se o

prikazima razliĉitih vrsta obitelji u suvremenoj angloameriĉkoj knjiŹevnosti, o problematici Źene i Źenstvenosti u suvremenom druŹtvu te o tajanstvenim graĊevinama Nuragi na Sardiniji. Sve su navedene teme vrlo aktualne, potencijalno kontroverzne i, u svakom sluĉaju, zanimljive, pa i ovom prilikom pozivamo sve zainteresirane da doĊu i posluŹaju neka od predavanja.

VIJESTI I ZANIMLJIVOSTI

Studentica Filozofskog fakulteta u Osijeku Slavica Grgić nagrađena u natječaju "Klik za bolju Hrvatsku"

Fotografija studentice prve godine Diplomskoga studija Hrvatskoga jezika i književnosti Slavice Grgić pobijedila je na natječaju "Klik za bolju Hrvatsku" u organizaciji hrvatskoga zastupnika u Europskom parlamentu Tonina Picule.

Erasmusova razmjena nastavnog osoblja

U posjetu našem sveučilištu od 12. do 13. rujna 2013., a u sklopu Erasmusove razmjene nenastavnoga osoblja, boravila je Kristina Uršič Jakomin, stručna referentica Sustava za kvalitetu na Fakultetu za vede o zdravlju iz Izole – Univerza na Primorskem, Slovenija.

Gospođa Uršič Jakomin posjetila je u sklopu svoga boravka sveučilišni Centar za kvalitetu, Službu za međunarodnu i međusveučilišnu suradnju, Medicinski fakultet i Filozofski fakultet.

Jedan od njezinih motiva prilikom odluke za posjet našem fakultetu bila je implementacija i razvijenost Sustava za kvalitetu, o čemu je saznala putem naše mrežne stranice. Tijekom razgovora razmijenjena su iskustva iz područja sustava kvalitete te niz korisnih ideja koje će poslužiti kao

primjeri dobre prakse. Gospođa Uršič Jakomin i na samom je sastanku iznijela niz komplimenta s obzirom na razvijenost Sustava za kvalitetu našega fakulteta, kao i u pogledu preglednosti i usustavljenosti njegovih mrežnih stranica.

Nagrađena dr. sc. Snježana Stanarević Katavić s Odsjeka za informacijske znanosti

Dr. sc. Snježani Stanarević Katavić, asistentici na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku, dodijeljena je prestižna međunarodna nagrada *Highly Commended Award of the 2013 Emerald/EFMD Outstanding Doctoral Research*.

Emerald Group Publishing Limited i *European Foundation for Management Development (EFMD)* već dugi niz godina dodjeljuju nagrade za najbolja doktorska istraživanja iz različitih znanstvenih područja. Od ukupno četiri nagrade koje je 2013. godine dodijelio i sponzorirao urednički tim časopisa *Journal of Documentation* iz područja knjižničnih i informacijskih znanosti, jedna je pripala Snježani Stanarević Katavić, asistentici na Odsjeku za informacijske znanosti pri Filozofskom fakultetu u Osijeku. Dodijeljena joj je nagrada *Highly Commended Award of the 2013 Emerald/EFMD Outstanding Doctoral Research* za istraživanje provedeno u sklopu disertacije pod nazivom „Informacijske potrebe i obrasci informacijskog ponašanja oboljelih od rijetkih kroničnih bolesti u Republici Hrvatskoj“. Istraživanje je provedeno u okviru doktorskog studija "Društvo znanja i prijenos informacija" na Sveučilištu u Zadru pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Sanjice Faletar Tanacković (Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku) i sumentorstvom izv. prof. dr. sc. Gorke Vuletić (Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Osijeku).

